

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 217 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI W WARSZAWIE

Podstawa prawna

Podstawowe akty prawne regulujące funkcjonowanie Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego to:

- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (DZ. U. z 2018r. poz. 1675).

Założenia ogólne WSDZ

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu. Cel ten będzie realizowany poprzez:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście uczenia się przez całe życie,
- przygotowanie do pełnienia możliwych na rynku pracy ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich takich jak: umiejętność pracy w zespole, planowania, ustalania priorytetów, zarządzania swoim czasem, autoprezentacji.

Za realizację WSDZ odpowiada dyrektor szkoły, koordynator ds. doradztwa zawodowego, pedagog szkolny, psycholog, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze.

Adresatami WSDZ są uczniowie, rodzice i nauczyciele.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (DZ. U. z 2018r. poz. 1675). Realizowane są w szkole w ciągu roku szkolnego **zgodnie z Programem Realizacji WSDZ na rok szkolny**.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje następujące obszary działań:

- praca z klasą (zajęcia grupowe i indywidualne)
- spotkania z rodzicami
- praca z nauczycielami

Działania zawarte w programie realizowane są przez koordynatora ds. doradztwa zawodowego, wychowawców klas i wspierających ich nauczycieli w ramach:

- lekcji z zakresu doradztwa zawodowego
- lekcji wychowawczych
- lekcji przedmiotowych
- spotkań z zaproszonymi gośćmi i przedstawicielami różnych zawodów
- wycieczek zawodoznawczych
- zebrań z rodzicami
- konsultacji indywidualnych dla rodziców i uczniów z doradcą zawodowym z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej
- doskonalenia zawodowego nauczycieli (udział w szkoleniach, konferencjach z zakresu doradztwa zawodowego).

Współpraca

Realizacja działań wynikających z WSDZ odbywać się będzie **we współpracy** z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 23, doradcami zawodowymi WCIES, Centrum Kształcenia Praktycznego, innymi szkołami, zakładami pracy, rodzicami oraz innymi instytucjami.

Oddziały przedszkolne

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego, działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych obejmują **preorientację zawodową**, która ma na celu zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej,
- kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych,
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych:

(Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego)

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Zajęcia z zakresu preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych będą realizowane w trakcie zajęć edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętym w szkole programem wychowania przedszkolnego. Ponadto według uznania i potrzeb nauczycieli realizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Klasy I - III

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I – VI szkoły podstawowej obejmują **orientację zawodową**, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej,
- kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych,
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I – III szkół podstawowych:

(Załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego)

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I – III realizowane będą w trakcie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Ponadto według uznania i potrzeb nauczycieli realizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Klasy IV – VI

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I – VI szkoły podstawowej obejmują **orientację zawodową**, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy uczniów na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV - VI szkół podstawowych:

(Załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach IV - VI realizowane będą w trakcie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, zajęć z wychowawcą klasy. Ponadto realizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów, konkursy zawodoznawcze, warsztaty z zakresu technik efektywnego uczenia się. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Klasy VII – VIII

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego, działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII szkół podstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu z uwzględnieniem ich zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy. W klasach VII i VIII doradztwo zawodowe jest realizowane: na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na obowiązkowych zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem, w ramach wizyt zawodoznawczych.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy uczniów nt. własnych zasobów, graniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy na temat oferty edukacyjnej,
- kształtowanie umiejętności krytycznej oceny sytuacji na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście uczenia się przez całe życie,
- rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy,
- przygotowanie do pełnienia różnych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie takich kompetencji jak: umiejętność pracy w zespole, planowanie, ustalanie priorytetów, zarządzanie zadaniami w czasie czy umiejętność autoprezentacji,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych:

(Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r w sprawie doradztwa zawodowego)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści:

- I. Obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

Tematyka zajęć w klasie VII:

1. wszyscy jesteście zdolni!
2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.
3. Umiejętności a zawód.
4. Moje umiejętności.
5. Czym się interesuję?
6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno – zawodową?
7. Moja przyszłość edukacyjno – zawodowa.
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
9. Od elektryka do kierownika.
10. Kompetencje na rynku pracy.

Tematyka zajęć w klasie VIII:

1. Moje umiejętności – moje sukcesy.
2. Ograniczenia czy możliwości?
3. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z...
4. Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców.
5. Autoprezentacja czyli sztuka przedstawiania siebie.
6. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.
7. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.

8. Jak długo uczymy się?
9. Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy?
10. Jak wybrać szkołę?

- II. Wycieczki zawodoznawcze.
- III. Zajęcia z wychowawcą.
- IV. Udział w Targach Szkół.
- V. Konkursy zawodoznawcze.
- VI. Indywidualne doradztwo edukacyjno – zawodowe.
- VII. Gazetka informacyjna.
- VIII. Spotkania informacyjne dla rodziców.